СВОБОДА

LIBERTY

Часопис для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Ню Иорк, Четвер, 26-го Вересня 1907. Число 39. Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, September 26. 1907. No. 39

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Август 1907.

За померших членів, їх жінок і за случаї каліцтва:

Від. 65. Стойка Іван, умер 23. Юлїя 1907	$1000.00
Від. 61. Прочо Юрий, умер 17. Юлїя 1907	$1000.00
Від. 48. Униско Павло член і муж членкині Анелї умер 20. Юлїя	$1400.00
Від. 152. Гульпа Гелєна член і ж. члена Мих.	$1400.00
Від. 161. Надь Стефан умер 17. Юлїя	$1000.00
Від. 1. Татусько Юлїя ж. Теодозія ум. 29. Юлїя	$400.00
Від. 48. Хомяк Катрена ж. Григорія ум. 28. Юлїя	$400.00
Від. 48. Баран Марія ж. Йо-сифа ум. 10. Авґ.	0400.00
Від. 91. Порада Параска ж. Мих. ум. 7. Авґ.	$400.00
Від. 14. Болещак Василь, зумашедший	$100.00
Разом	$7500.00
Платня головних урядників за Авґуст	$155.00
Адмінїстрація „Союза“ за Авґ.	$60.00
Завдаток на Калєндар Р. Н. С.	$150.00
За справлене статутів і зреорґанізоване Р. Н. С.	$366.25
Весь розхід в Авґ.	$8231.25

Розмет платить 7850 членів за ціле посмертне (кождий по 1.00 дол.) і 765 членів на пів посмертного (кождий по 50 цнт.)

Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 цнт. на Фонд резервовий по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центї, на Фонд Бідних по 1 центї.

Разом платить: член на ціле посмертне $1.14 центів а на половину посмертного 64 центів.

К. Кирчів, предсідатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шаршонь, касіер.

ВАЖНЕ

До всіх братств і членів Р. Н. Союза в Америці.

Отсим повідомляю всі Братства і членів Р. Н. Союза, що в розметї за Авґуст вкралась помилка а іменно: вмісто подати до розмету посмертне по Юрій Прочо, від. 61. суму $900.00, бо $100.00 виплачено єму за житя на рахунок посмертного, подано $1000.00. Щоби отже оминути які непорозуміня оголошую, що се сталась помилка, котра буде справлена при слїдуючім розметї в сей спосіб що слїдуючий розмет буде о $100.00 менший.

З поважанем
С. Ядловский,
фін. секр. Р. Н. С.

Відозва до всіх відділів Р. Н. Союза.

На річній конвенції урядників „Р. Н. Союза“ в Trenton, N. J. дня 11 с. м. рішено вислати телеґраму до Єго Преосвященьства Кир. Сотера з заявою синівскої любови і привязаня та поперття морального зі сторони членів „Р. Н. Союза“. Сесю телеґраму вислано і урядники „Р. Н. Союза“ були одної думки, що майже всі члени нашої організації одобрять подібний поступок. Бо і якжеж его осудити? Оджеж кождий з нас знає в якім оплаканім станї знаходила ся тай ще знаходить ся наша руска гр. кат. церков в Америці. Майже всі ми були тої думки, що для приведеня ладу в наших церковних відносинах потреба нам голови — епископа. О того епископа старали ся сьвідомі рускі люди всіма способами і вкінци діждалисьмо ся его в особі Єго Преосьвященства Кир. Сотера Ортиньского. Кождий з нас з одушевленем витав і витає свого Владику, кождий, балакаючи про него не має слів похвали і покладає на него великі надії, але дуже мало є таких, котрі поставилиби собі таке запитане: А з чогож той епископ буде удержувати ся? За чиї гроші він буде їздити і орґанізувати нас? Певно неоден скаже що епископа в Америці удержувати буде край або епископ сам такий богатий, що не потребує нічиеі помочи. Але так не є. Наш Преосвященний не побирає грошей від жадного правительства анї своїх богато не має. Він під зглядом матеріяльним не зависимий від нікого. Він приїхав тут з сьв. Хрестом і словом божим а більше з нічим, а нашим сьвятим обовязком підперти нашого першого Владику грішми, щоб він відчув, що нарід, для котрого він тут приїхав, зрозумів цілковито вагу свого обовязку. В першій мірі повинні підперти свого епископа матеріяльно церковні громади, але се може стати ся пізнійше а поки що моральним обовязком нашого „Р. Н. Союза“ є се зробити як найскорше і передати свому Владицї дар любови. Якже се зробити? А так. В місяцю октобрі кождий член „Р. Н. Союза“, коли буде платати свое місячне місцевому секретареви най при тій спосібности зложить добровільну жертву (кілько схоче) для епископа. Не члени Союза повинні також складати свої жертви. Місцевий секретар, посилаючи гроші до головного касиера взглядно голов. секретаря зазначить кілько з тих грошей зібрано для нашого Владики. Опісля загальну суму голов. касиер відішле нашому Преосвященному яко дар любови від „Р. Н. Союза“ Просить ся місцевих секретарів усіх відділів „Р. Н. Союза“, щоб сесю відозву перечитали на головнім мітинґу і загріли людей до щедрих жертв. В той спосіб наша арґанізація „Р. Н. Союз“ покаже наглядно свою любов і сильну звязь, яка лучить нас і нашого Преосвященного.

О. Стефан Макар, отець духовний Союза.
Конст. Кирчів, предс.
Алекс. Шаршонь касіер.
Семен Ядовский, секр. фінанс.
Теодор Лабовский, скрр. рекорд.
Т. Талпаш, радний.
М. Евля „
М. Семенюк „
А. Овсак „
Ф. Поливка „
о. Л. Левицкий контр. комісія.
О. Стеткевич „ „
С. Калакука „ „
А. Цурковський, редакт. „Свободи“.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Вересень		
26	Ч.	Корнилія сотн
27	П.	Воздв. Ч. Хреста
28	С.	Никити, Фільот.
29	Н.	14. Евфимії
30	П.	Соф., В., Н..
1	В.	Жовтень. Евфем.
2	С.	Трофима

Ч Орд. 15.

ДО ВІДОМОСТИ
всім греко-кат. священникам в Сполучених Державах Північної Америки.

Щобисьмо могли управильнити урядову Нашу діяльність, взиваємо всїх греко-кат. священиків в Сполучених Державах Північної Америки, заслати відворотною почтою свої точні адреси до:
S. S. Ortynsky, greek cath. Bishop, Box 543, South Fork, Pa.
Дано в South Fork, Pa.
16/9 1907.
† Сотер.

— Україньско-анґлійский семінар буде правдоподібно перенесений з Вінніпегу до Брендону (Ман.) где акомодації для семінара суть лучші.

— Добр. Стефаник, інсп. шкіл провінції Манітоба в Канадї повідомляє усіх інтересованих що зголосили ся о приняте до англ. руського семинара в Вінніпегу як слїдує:

„До семинара принимає ся: вік 18—24-го року, чим білше хто образований тим лучше для него. Ряд Манїтоби дає помешкане, вікт, школу, книжки, професорів. Кандидат з'обовязуєсь позіставати в школї три роки, або так довго, доки не буде відповідно кваліфікований на учителя, однак не довше як чотири роки. По укінченю семинара, кандидат, уже учитель, з'обовязуєсь найменш чотири роки бути учителем в провінції Манїтоба. На се мусять підписати контракт кандидати, а се для того, що много хотїлоби учитись а відтак внучившись втїчи, і не працювати для народа.

Всїх інтересованих повідомить ся в коротці листовно".

— Нове. руське. товариство. Сими днями засновало ся у Львові нове руське товариство під фірмою: „Парцеляцийне товариство „Земля“ стоварищене зареєстроване з ограниченою порукою ухвалою ц. к. суду краєвого яко торговельного з дня 27. серпня 1907 ч. стр. 977 стов. III. 172. Про ціль сего стоварищеня здаєсь нам не треба широко розписувати ся. Обовязком кождого Русина єсть стати его членом. Зголошеня приймає „Товариство урядників і сьвященників“ уЛьвові, ул. Руська ч. 3. Удїл членьский виносить 500 корон. Крім сего приймає товариство „Земля“ капітали на вкладки.

— З Шамокін, Па. доносять нам: Перед шести місяцями приїхало до Америки двох Русинів: один називаєть ся Ясько Боднар а другий Михайло Боднар, оба родом з Білої, повіта Перемишляни. Спершу вони перебували між своїми знакомими в околицях Пітсбурґа; відтак, обікравши там своїх краянів, прибули до Шамокин і тут замешкали у одного Русина на „Континентах“. Знайшли собі зараз добру роботу в майнах і „бідували“ через три місяцї. Жаден з них не записав ся анї до парафії, анї до братства, а за те жили собі свобідно при повній бочілцї і топили свою тугу за рідним краєм у висцї або пиві... Щоб вже цілком приноровити ся до американьских обставин, покупили собі оба згадані Русначки блискучі револьвери. З суботи на неділю дня 14 с. м., около 10. години вечером (се була „пейда“) злїзли ся всї „бордингери“ у своїй спальні на піддашу і почали „забавляти ся“. Один з тих „бордингерів", девятнайцятилїтний Михайло Нараджай, теж родом з Білої, сказав до своїх товаришів: „Слухайте, братя! Най кождий з вас дасть свою частку за борд; треба заплатити ґаздини, бо я перепошу ся на иньшу станцію". — "Добре,—відповів на се Михайло Боднар, — „я тобі зараз заплачу!" При тих словах приложив божевільний краян дуло револьвера до голови Нараджая і стрілив. Нараджай як сидів на ліжку так і перевернув ся. Мучив ся бідачисько через кілька годин і в страшних судорогах закінчив житє. Обох Боднарів зловлено аж на Брейдї і відтранспортовано до вязниці в Sunbury, а бідолаху Нараджая похоронено на руськім кладбищи в вівторок рано.

Сумний се случай і болючий для кождої щирої людини, а вже ми Русини мусимо соромити ся перед чужими людьми за поведенє таких Боднарів, котрим американьска свобода і добрий заробок відбирають решту розуму та зводять їх на таку лиху дорогу.

Нехай отсей випадок буде пересторогою для всїх тих наших родимців, що за марних пару центів приймають якенебудь сьмітє до своїх домів.

— Москвофулів гонять. В неділю дя 15. с. м. відбув ся в Mount Carmel, Pa. парафіяльний мітинґ. Розходило ся о се, чи тамошні парафіяни мають узнати теперішнього нашого епископа головою рускої церкви в Америці, чи може шукати собі „иньших богів". Всї парафіяни враз з славним Гальковичем згодили ся на особу Преосьвященного, а лише сїмох москвофулів з Юстином Хомяком на чолї протестували завзято проти владики. Результатом бурливих нарад і поіменного голосованя було виключенє згаданих сїмох „Поступовців" з руської парафії і соромне прогнанє їх на чотори вітри... Збаламученим кацапикам змили добре голову всї прочі парафіяни і позволили їм заложити собі другу церкву та спровадити для неї настоятеля хочби навіть з самої „Матушки-Москви"... На кождий случай сей відрадний факт сьвідчить, що москвофули тратять ґрунт під ногами і в недовгім часї підуть на зелену пашу. Щаслива дорога!

— Як нам доносять, .атєц Обушкевич „накивав пятами" з Олифанту та переніс ся на тимчасовий побут до Плимавт. Па.

— Засуд в процесї львівских академиків. Дня 8-го с. м. віденьский суд проголосив в справі звісної демонстрації наших академиків на львівским унїверситеті слїдуючий засуд:

Ів. Тиховський, П. Бекесевич, увільнені. Д-р В. Бачинський за параґр. 305 (підбурюванє) тиждень арешту (Arrest). Решту сїмох: Ярослава Бабія, В. Гладкого, Андрія Дідуника, Ів. Цяпку, Вол. Рахинського, Олексу Левицького і Льва Ціхоцького по 1 місяцеви вязниці (Kerker) за ушкодженє чужої власности. Крім сего всїх 8 засуджено на зворот коштів поступованя. Пошкодовані сторони відослано з їх претенсіями на дорогу цивільну.

Мотиви: Трибунал приняв змову (Complot) та поповнене провин у гуртї. Підсудні були сьвідомі свого дїла, бо брали участь в політичній борбі за свої ідеали. Вправдї і обжаловані були в станї угнетенім і добивали ся свого права, складаня приреченя в рідній мові.

Однак яко люди сьвідомі відічають оден за всїх всї за одного. Тож ті, що їх засуджено, відповідають за неприсутних. Як обставини облекчуючі принято велике роздр..ванє, молодечий вік і признанє до вини; як обтяжаючі: шкоду і виступленє против унїверситетських властий. Що до Бачинського, принято як облекчуючу обставину бездоганну минувшість.

Вирок викликав у віденськоі публики і у правників велике здивованє.

— Отсим повідомляю усїх інтересованих, що моя адреса така:
Jno. J. Ardan,
Keokee, Va., Lee Co.

ЗАПРОШЕНЄ.

Посьвяченя відновленої гр. к. рускої церкви і іконостасу в Northampton, Pa. довершить Преосв. Епископ Сотер С. Ортиньский, перший гр. к. Епископ в Америці в Неділю дня 27 Октобра с. р. На се наше велике сьвято запрашаю всїх моїх сусїдів Священиків, як і всї доколичні Братства. ....
Northampton, Pa. 20. Септ. '07
Нестор Дмитрів, парох.
За Комітет церковний:
Ник. Олекса,
Мих. Петрик,
39-42 Йосиф Ґеренда.

ПОДЯКА.

Єго Преосвященьство Сотер Ортиньский припоручили менї подяковати сердечно радї церковній в Шенандоа, Па. і всім братцвам за таке величаве а щире приняте і дар і засилає Всім своє архієрейске благословенє.
Shenandoah, Pa.
о. Лев Левицкий.

ПОДЯКА:

Всім членам Тов. „Ню Йорского Бояна" складаю як найсердечнійшу подяку, за золотий годинник, котрим мене обдаровано в день моїх іменин.

Думаю, що за так щедрий і несподіваний дар, не відвдячусь нічим иншим, як тільки єще горячійшою працею для нашої церкви і руского народу.

Мирон Гундич,
управитель "Ню Йорского Бояна".

З москофільського багна.

Нашим читачам добре відомі подвиги деяких москвофільських загорільців на земли американській. До найчільніших „общеросів" належить безперечно „татунцьо" Обушкевич враз із своїм штабом і возлюбленною „Правдою". Відтак ідуть по черзі менші уже „миротворці", як царесланний Гладик із своїм „Поступом" і Баландюком, славний Барна із своїм „салюном" а дальше всякі Борухи, Галькевичі, Хомяки і такі індівідуа як „атец" Ольшевський, для котрих віра чи обряд — то стара, витерта одіж, яку кождої хвилі можна скинути з себе, а вдіти лучшу, більше модну і „практичнійшу".

Усі ті люди, то або до крайности честилюбиві, або ненаситні „долярохвати", або врешті „кругом дураки", яким уже — як то кажуть — і сьвачена вода не поможе. Такі людці живуть по більшій части циганським способом: тут урве, там надточить; тут віби то розпинаєть ся за народом, а там дере з него „сему шкуру" і горде його мовою, називаючи її з презирством „хахлацьким діялектом". На ділі то ці люди не мають ніяких поступових ідей, ніякого інтересу до того „хахла", що кормить їх працею своїх рук. Їм імпонує лише „бєлий цар", „тисячлітні начала", „русскіе серебренники", а новійшими часами ідея російських хуліганів і чорносотенців. Щоб піднести сей народ, серед котрого вони жиють, просьвітно або матеріяльно, се не їх діло, бо така робота пахне зараз „радикалізмом", „соціялізмом" або навіть „анархізмом". Одним словом, москвофільскі стовпи чи тут чи в старім краю — се безхарактерні лицеміри, трутні-дармоїди і непотрібні галапаси, що ссуть соки з живучого організму руського народа, деморалізують його своїми ложними науками, та виховують поганих яничарів, що вириваються з усього рідного, навіть з власної матери. Коли на конець ваш нарід зачинаєть ся пізнавати на „роботі" сих зрадників і запроданців, вони організують чорні сотні і разом з ними та з хоругвами церковними нападають на спокійних хліборобів і навертають сих послідних на „русскую віру" колами і ножами. Факт сей лучив ся при кінці минувшого місяця в місточку Галичи, де селяни зійшли ся були на віче, щоб вислухати звіту свого парляментарного посла і нарадити ся над виборчою реформою до галицького сойму. Я гадаю, що „Свобода" подасть сей начуваний злочин москвофільських хуліґанів до відомости наших читачів трохи ширше і подрібнійше, а поки се наступить, я оповім один цікавий случай з нашого таки москвофільського багна, що розпостерло ся доволі широко в парохії монт-кармельській.

Наш новоіменований владика заповів монт-кармельским парохіянам, що в неділю по полудни дня 8 с. м. приїде до них на візитацію. Чи раділи вони сьому приїздови, я не знаю, але коли около шестої години над'їхав епископ з Шенандо, де того самого дня рано візитував тамошну руську громаду,—тисячі зібраного народа мали нагоду подивляти „руськую культуру" монт-кармельських громадян.. Коли епископ в'їхав повозкою у місто, загуділи звони по всіх католицьких костелах; всі Поляки, Словаки, Айриші і Італійці виступили на стрічу нашому владици в повній параді із всіми своїми братствами, униформами і хоругвами. Усі віддали церковному достойникови належну честь і пошану, лише одні Русини, до яких він саме приїхав з повним довірєм та щирим і отвертим серцем, дали йому пікнути гірку пігулку... Іменно коли епископ увійшов в двері церковні, не було його чим приняти по звичаю культурних народів, бо господин Юстин Хомяк (його називають індіянином) хапнув церковні ключі і скрив ся з ними день в місячу діру... Усі тамошні Русини не знали, що мають діяти: запоморочені кацапи (а есть їх лиш кільканайцятьох в сій нащасній громаді, але вони, подібно як джерсеїтський Барна із своїми приверженцями, захопили насильством провід у свої руки) збили ся в купу як барани і щось собі тихцем базікали; деякі „убогі духом" стояли мовчки з безрадно опущеними руками, а кількох сьвідоміщих з великого сорому закривали своє облича і ховали ся перед знакомими чесними сусідами.

Таке поведене вихованків Обушкевича, Ольшевського і Гладика не могло подобатись епископови і він в коротких але ядерних словах дав вираз своєму негодованю, зазначивши з натиском, що силою свої власти вичистить вскорі сесю парафію від посіву злого духа. Енергія владики подобала ся навіть збаламученим членам парафії, бо почали з негодованем нарікати на сих „провідників", що запхали їх у таке багно.

Тепер вони жруть ся між собою, а кождий скидає з себе всяку відвічальність за сей скандал на плечі другого. (Звичайна тактика усіх москофілів, не виключаючи й найбільшого „миротворця" олифантського). Коли хтось там запитав опісля індіянина Хомяка, чому він утік з церковними ключами, він заявив благорозумно: „Во якби я дав епископови в руки церковні ключі, то він забрав би потім всі наші „праперти парафіяльні"! Отсе арґумент гідний справді дикого індіянина, що вперве в цілім свойм житю побачив білого чоловіка... Не від річи буде пізнати трохи ближче сего монт-кармельського героя в особі господина Юстина Хомяка, який враз з господином Гальковичом водить за чуб цілу парафію. Сей Хомяк не уміє навіть написати свого чесного назвиска і з сього приводу послідня головна конвенция в Скрентон нашла ся виркинути його за двері, бо він мав честь явити ся там яко делегат монт-кармельського відділу. Лиш завдяки шамокінському делегатови полишила його конвенция „з ласки" до кінця засідання, але і так він хотів „учити розуму" предсїдателя конвенциї, о. Стефановича. Був навіть на стільки безличний, що заявив, що на конвенцию Союза прислало його „Общество", І така людина намагаєть ся „дерти кота" з руським епископом. Певно, що він діждеть ся похвали з уст редактора „Поступа", але чи не порахують йому костий його-ж таки монт-кармельскі одновірці — се вже зовсім иньше питане. На кождий случай карієра сего кацапського індіянина закінчить ся небавом повним посрамленієм, а може навіть „мордобитієм" або яким иньшим „хлопським параґрафом".

Се один лише образок, вирваний живцем з житя монт-кармельських кацапиків, а є їх там велика сила, та про инші може вже другим разом. Нашому народови треба тільки отворити очи, а всякий догляне легко, що на кождим москвофулом „золоті верби ростуть".

Радикал.

Царослави і їхні жебрачі арґументи.

Гадаю, що за проголошене свїх гадок на стовпцях нашої „Свободи", не жде мене хоть-би й найменьший кусник так зван. „царского ордера", або хреста, зі сторони тих, кого торкаєть ся кілька понизших моїх заміток..... Що гірше, за подібне висловлюване своїх гадок я готов діждатись ще (а біда не спить) „шкурбитія", себто інквізицийних мук зі сторони „найвірнійшо-підданих" слуг, Петербурского Максулушки в виді звісних тут Православних місіонарів, котрі, — за зрабованний гріш російскою буржуазиєю, з нещасних, поневолених народів усеї Росії, вмісто — як на „місіонарів" пристало йти, і навертати „поган", себто —Індусів, косо-оких „Джапанів", або яких других незнаних ще „Російскій культурі" дикунів — й показувати тим дикунам „сьвітло правди", і силу „восточного обряда" (розумієть ся в царско-московским догмами!) — розсїлись мов та саранча по усїх усюдам Америцкої Руси, й не тільки, що ті чорносотеньці, і шпигуни царского абсолютизму друть, й туманять при помочи релігії нашого чорнороба, але в своїй хуліганській „місії" посувають ся до того степеня, що при помочи щотижневого царского манифесту — в виді так зван. „Свєта" видирають йому найсьвятійше чувство, бо національність, і рідну його прекрасну бесїду, заступаючи її кат зна якою тарабаньщиною, з котрої й сам чорт сказився ся еслиб тільки вібрав ся на відвагу її позучати...

Хто хоть в части інтересуєсь, і слїдить за подвигами тої найрізнороднійшої збиранини, й чорносотенської зволочи на полі Америцкої Руси, той незаперечить мабуть — що найважнійшу ролю в тій віби то їх „Православній місії" грає властиво той ославлений, хиба на перекір пеклу зоруцщий ся „Свѣтъ", — котрий, властиво в послідних часах, омаль що аж не грісне від „гавканя" — на адресу всего, що не рабске, що не вірнопідданьче царскій, гнилій бюрократії, і що руське, себ то, що Українське!..

— Нема ані однїсенького числа сьвої Московської дурійки, в котрій би котрийсь, — если вже не з „чевериатих, або „жмуроких" протоєреїв не напліл „въ лєтературномъ языкѣ" небилиць, то якій небудь з замотеличених сьвою дурійкою так зван. „мярянов" нашкварить тобі таких „вірнопідданьчих компементів", що аж гидь бере дивитись на то все.

— Що пару карток сього Масковского пашквіля, котрий і тут на вільній земли видаєсь на „малорусскомъ языкѣ" лишень з „разрѣшенія" всеросийского сатрапи... то „портрет", якогось бородатого Азията,., в підписом: „Его Преосвященство — Пресьвященнѣйшій, Владыка Юго і т. д. що пару рядків, то „вірнопідданійші благодаренія" й „прослезенія" за неструдиму нїбито працю тих „Преосьвященнѣйшихъ" над „одпустками", і осьвідомленем нещасного „Малорусса", де не глянеш, то жебранина, й „воздиханія" до матушки Росії, (читайте єї рублів) і т. д. і т. д. „во вѣки вѣковъ!" Впрочим, чорт би там висьвітлив усї ті їх Московскі маневри, і фільософії!..

— Бо що тут найважнійше, то се що ся найрізнороднійша Московска зволоч, добравши собі до помочи кількох Галицких, і Угорских запроданців, не знати чого, не тільки що поцїдкоючує усїх Українців, але в своїм засліпленю не вагаєсь довтати, й нехтовати найкрасші ідеали, якими є релігія, у кождого, якоїб він віри, чи обряду й небув!.., — Заглянуте шан. читачі в перше ліпше число сього Московского запоморочення людских душ, „Свєта", або в Ню Йорского якогось „Посувача"... котрого редактори, як і „видавателі" хорують хаба на якесь „делірієм", то чого там не побачите в тик за цофаних шматах?

— Від першого рядка, до „посьлїдньої дошки", не знайдете там нїчо, — як лишень: „Римъ", „С. С. Ортиньскій", „Лазуїть" „Рабство" „Папежъ" „Католикъ" „Греко Католикъ", „Православіе"! — Знова С. С. Ортиньскій" — знова Василиянин... знова Рим і „Сотер" знова Православіє! і „Восточний обряд" знов кирпня й галюкане... знова вьльоване на „все і вся" що не з Миколушки — ласки, так — що мимо твоєї волї насуваєсь тобі на гадку, чи ти маєш до ділу хоть-би з крихітку здорово мислячими людьми, чи читаєш протоколи зі зборів варіятів в цілім того слова значіню!...

— І се має зватись Православием — і се його Місіею? Се має бути тото православіє, що як самі кажуть операєсь на науці Христа?— Того Спасителя Учителя, котрий стражадучи на Кресті молив ся, ще за своїх убійців?.

— Лицеміри!!!

Не Православіе ва! І не про науку вам Христа ходить? Ви найпідлійші запроданьці і аґенти московского кнута! Обридливі наганячі гнилої династії Романових, опертої на людкій нуждї і крови та багнетах темного мілїтаризму!

Михайло Веля.

ДОПИСИ.

Windber Pa.

Неожиданий гість.

О чім нам, віндберським Русинам і не снило ся, про що ми і не думали, се сповнило ся. Ми діждали ся радісної хвилини і тямати про то будемо аж до нашої смерти.

Радість тота нас спіткала дня 1.ого вер.,коли парохія наша празнувала сьвято Усп.Пр.Бог. В сей день мали ми то щасте привитати в нашій церкві нашого першого, руського Владику о. С. Ортиньского. І чи найшла-б ся яка руська душа, таке руське серце, котреб не забило живійше, не стало переповнене якимсь дивним, непонятим чутем тоді, як ми витали поміж собою нашого Владику, нашого так давно ожиданого Архипастиря, якого Русь американьска так дого ожидала.

В неділю, дня 1.ого спбр. наша ціла парохія на чолі з нашим парохом, о. М. Балогом вийшла на встрічу Іх преосьвященства до Johnstown Pa, де прибули його на желїзнодорожній стації. Там ждала на нього чотирокінна повозка в яку всів епископ. По прибутю до Віндбєр о. Балог привитав його на порозі церкви передаючи йому ключі церкви. О годині 9.ій рушив процесіональний поїзд рим. кат. Словаків на чолі зі своїм священником о. І Кропачом. Процесія ся вийшла з. р.кат. Слов. костела. По відслуженю сл. Божої о. Кропачом почав Владика Собірну Сл. Б. при асистенції більшого числа сьвященників. А позаяк в нашого народа майже ніхто не мав ще нагоди бачети архієрейської Сл. Б. то тото вірних заповнили битком церков.

По службі Б жій проповідав сам епископ і в і побачили в нїм доброго пастиря, що хоче своє духовне стадо повести на добру дорогу, до правдивої Істини. Ми читали науки сьв. Івана Златоустого—днесь прийшло ся нам самим на влані уха почути подібні слова з уст нашого Владики. А що се не суть пусті слова, що проповідь епископа тронула усїх до глубини серця, то про се найлутше засьвідчать сї сзези, що блестіли у очах тих соток людий,які мали нагоду слухати його проповіди.

По скінченій проповіди і обході довкола церкви Преосьв. удїлив архієрейського благословеня усім вірним, по чім сї розійшли ся вносячи з собою малу і гарну памятку.

Того самого дня Іх Преосьв. відїхав до Савт Форку на посьвячене церкви і престола.

Іван Петраничь.

Olyphant, Pa.

Від довшого часу заінтересувала ся дуже редакция „Поступу" Олифантом, а взглядно От. Струтиньским бувшим парохом в Олифанті і майже в кождим числї у листах „Трохима до Андруха, та „Андруха до Трохима" пише дурниці на сю тему.

Правда, що на такі ідіотичні, дурниці які містили ся в листах Трохима до Андруха і на відворот мало хто звертав уваги. Однак послїдне 33 ч. „Поступу" в дня 12 септ. 1907, в листі „дурного Андруха" як також в новинах, під заголовком „Доборолась Украна до самого краю", (поміщено сьвіжу клевету на От. Струтиньского, против котрої мусимо запротестувати.

Подає „Поступ", що От. Струтиньский зник з Олифанту як камфора, а зним разом зникло $1500.00, котрі зібрано на устроєне якоїсь прогульки. Вичитавши таку ;,правду „в „Поступі", зразу ми осговпіли позаяк не моглисьмо сего розібрати, як можна бути таким підлим та безличним брехуном яким є дописуватель „сеї правдивої допиcи" в „Поступі". Тож в імени справедливости почуваєм са до обовязку взяти От. Струтиньского в оборону і подаєм до загальної відомости, що От. Струтиньский, жадних гроший, власности, парафії в. Олифанті, не забрав. Противно От. Стр. віддаючи в О-

лифанту лишов записки ка сові цілком в порядку. Дальше подаем до відомости що в Олифанті жадної прогульки тепер не мало бути а прогулька, яка мала бути, відбула ся еще в дни 22 Юлія виїздом на „Lake Lodore", в котрої мали парафія чистого доходу $1111.85. Гроші ті передано на руки п. Махайла Турка, церковного касиера і они суть уміщені в банку на імя трох членів з Ради Церковної а іменно: п. п. Семена Митренька, Георгія Хиляка і Михайла Турка. Тому заявляєм еще раз, що закиди проти от. Стр. поладі в „Поступі" се лише сама підла брехня!

Хочемо дописувателеві Шановного „Поступа" радимо, щоби на будуче докладнійше інформував ся в таких справах, або цілком не пхав свого „рила" в не свої справи, та щоби не брехав мов „скажена собака" без найменшої причини на невинних людий.

Семен Митренко
М. Хиляк
П. Свала
М. Біляньский.

Philadelphia, Pa.

31 августа с. р. приїхав до Філядельфії руський греко-католицький епископ С. С. Ортиньский. Я ніколи не бачив греко-католицького епископа, то й почувши, що він має правити вечірню в тутешній греко-католицькій церкві, пішов до тої церкви подивити ся на того епископа та послухати його проповіди.

Не дуже довга була проповідь епископа, але не в довжині краса сила, а в горячім почутї та щирій любові, а проповідь епископа відихала горячим та сильним почутем й любовію. І треба признати, що єе щирість не зістала ся без відклику: сила проповіди епископскої вказала ся на кождому слухачеві в такий чи иньший спосіб. Щирі слова горячої проповіди епископа, як кроплі горячого воску, падали на серця людий й приводили їх до невзначайного заворушення. Мало що не кождий плакав, таке було зроблене велике враження проповідею.

Що ж було такого особливого в епископовій проповіді, що робило таке велике враженє на людий? Народний дух проповіди, від якої віяло щирою любовію до народу. Видко було, що епископ жие житем народа, що він усім серцем та усею душею поділяє народне лихо й народні радощі.

Говорив епископ про наш многострадальний нарід, про його колишні щасливі часи та про сучасні біди; говорив він, як наш нарід був колись славний, богатий, щасливий, як вороги потім скривдили його, як забрали вони від його його щастє, його волю, його землю й усі його пожитки, як ріжні кровопійці збигають ся від нашим народ м з усіх боків і він тепер є як би наймитом у своїм власнім маєтку. Великий біль душі та сум серця за долю народа чула ся в тих словах, і сьой біль та сум передавали ся безмовним слухачам й глубоко западали в їх душі.

Скажу по правді я перший раз чув таку проповідь. Мила рідна мова, горячі слова про страждане та про недолю нашого народу викликали в мойї душі бурю сильних почуть й зворушили мое серце... Епископ казав: „Та я ж ваш, я ж виріс між вами". Й справді видко було, що він виріс поміж нашим народом, бо дуже добре його знає. Він знає душу народа, знає його житє; його звичаї, його думки, його лихо та його радощі. Він вийшов з народа й жие для його.

Як я слухав проповіди епископа Ортиньского, то мені прийшла до голови думка про другого епископа, православного, що ось ось має прибути до Америки. І сум обгорнув мою душу й стиснув серце, коли я розміркував, що то за епископ їде. Перш усього той епископ є москаль, який не уміє говорити по нашому й не захоче учити ся тому; він ані капки не знає житя нашого народу, його звичаїв, його поглядів, словом він є чоловік цілком чужий для нашого народу. Васбрайте се собі, як він буде освічувати наш нарід! До того треба ще додати, що епископ Платон, що має приїхати до Америки, є істино-русский архиполклонник кнута. Він був послом від істино-русских (сама зацофана частина російського громадянства) до другої Державної Думи і є ворогом усякого поступу. Православні місіонари про него пишуть, що він є „представителем замодержавія", і що в його персоні буде „представительствовать ся Православная Царская Россія". (16 число Американ. Правосл. Вістн.).

Чуєте, Русини! Для вас, Русинів, жиючих на вільній американьскій земли епископ Платон буде заводити самодержавіє та царославіє! Чи не привезе епископ з собою для своєї мети кілька тисячів кнутів?! От тоді була би штука, як би в демократичній Американській республиці Платон з вірниками настановив для православних русинів царя!

К. Білик.

Манвіл Р. Ай.

У нас, в Манвіл Р. Ай. дня 1 вересня 1907 року відбули ся надзвичайні збори, на яких завязано Братство під покровом Первомученика Архидіякона св. Стефана, Підчас зборів предсідателем був місцевий сьвященик, а секретарем Петро Сусла.

Перший забрав голос місцевий сьвященик. Іван Заклиньский, котрий в своїй промові пояснив ціль маючого заложати ся брацтва та представив, що лиш оден звязок, одна организація може злучити наш нарід руский до єдности, до згоди та до любови.

По отцю Заклиньскім забрав голос Антін Полотнянка з Правиденс Р. Ай. Той представив в короткости цілу недолю руского народа, який терпить в нашій рідній країні Галичині, та представив в своїй бесіді найважнійші крилї з житя наших Русинів на вільній земли, тут в Америці, і своєю промовою так загрів усіх, що першого дня вписало ся 31 членів. Однак ми маємо надію, що за пару місяців будемо числити наше брацтво на сотки а не на десятки. Наше брацтво в Манвіл Р. Ай. з філією Правиденс Р. Ай. має право принимати членів з цілого стейту Род Айлянд, (Rhode-Island) нащо собі і виробляємо Чартер.

Наше брацтво платить по приміщеню першого дня запомогу, если член е хорий, і так само до голосу має право зараз першого дня по приміщеню.

До уряду зістали вибр.: Павло Любінецкий предсідатель, Мартин Галас касієр, Петро Сула секретар.

Заступники: Антін Полотнянка з Правиденс Р. Ай. заст. предсідателя, Стефан Романюк з П. Р. Ай. заст. касієра.

Надзиратели хорих: Стефан Полотнянка з Правиденс, Максим Свірский з Манвіл, Петро Коцарский з Воонсокет.

Контрольна комісия: Михаїл Позняньский з Вонсокет, Василь Петрило з Манвіл.

Надіємось, що щирою нашою працею і добрим поведенем наше брацтво скоро розростесь, бо тут жиє спore число наших Русинів.

Павло Любянецкий предс.
Петро Сусла секретар.

Звідки взяли ся і що значать назви „Русь" „Україна"?

(Дальше.)

II. В попередних числах „Свободи" виказано на основі історичної науки, що назва „Русь" обіймала зразу лише невелике київске племя. Завоювавши згодом чимало иньших, східнословяньских племен, се київске племя накинуло свою назву цілій своїй державі, яко назву династично-державну. Розказано дальше в послїдним числї „Свободи", що підбиті київскою „Русию" східно славяньскі племена зразу цілком не хотїли привавати ся „Русию" ані не хотїли зразу належати до „руської" (т. е. до київскої) держави. „Руські" князї з Київа тримали сї племена в купі лише при помочи мечи, аж доки два розумнїйші київскі князї, Володимир Великий і Ярослав Мудрий, не придумали красшого ванна, котрим загадали зліпити в купу ті дрібні це голки, племена, що належали до їх держави. Сим кращим ванном була християнська віра і християнська церковна організація, а разом з тим і церковна мова та монастирска наука. Вкінци розказано було, що під впливом спільної державної власти, спільної церковної організації та спільного, церковно-монастирского письменьства зачали східно славяньскі племена привикати до назви „Русь", а свої осібні племінні назви поволи зісо загубили — все таки однак не почували між собою єдности аж до самого упадку старо-руської, княжої держави. Назва „Русь" була в тім часі лише назвою держави князів з „руського" (київского) роду, а цілком не була назвою народу, бо населене старо-руської княжої держави цілком не творило одноцільного руского народу, хоч і зачало поволи звати ся „руськими людьми" — себто „підданими князів з династії (роду) Русь".

Що населене старорускої княжої держави (ще перед приходом Татар і Ляхів цілком не творило одної рускої нациї (народности) і не мало одного народного духа — на се є тьма-тьменна доказів: До часів Ярослава Мудрого кождий „руський" (київский) князь мусів вести вічні війни з підбитими племенами, які не хотїли двигати „руского" (се є київско княжого) ярма. Як же тілько Ярослав Мудрий розділив зліпленну так тяжко „руску" державу між своїх синів, то вона вже ніколи не злучила ся назад в одно, бо не було в населеню старо рускої держави внутрішної сили, що пре нарід до сполуки в одну державу — не було одного народного (національного) духа. Потомки Ярослава Мудрого, „удїльні князї", хотїли мати кождий свій осібний „удїл", а їх бажане сходило ся як раз з почуваннями їх підданих, бо кожде племя бажало визволити ся з під власти Київа і бажало жити осібним житем. І хоч всї ті численні князї і князики звали ся „руськими" князями (бо походили з роду „Русь") та, хоч вони звали своїх підданих з ріжних племен „руськими людьми", однак жерли ся між собою так, наче цїлком чужі собі люде — бо справді їх землї були собі чужі і не почували одного духа між собою. Ось-так князь Андрій Боголюбський в міста Суздаля, що лежало далеко від нас на північний схід, в землї Радимичів і Вятичів (т. е. в нинїшнїй Московщинї), напав на Київ і зруйнував его так страшно, як не зруйнували його опісля нї Татари нї Ляхи. А врешті і той суздальський князь, Андрій Боголюбський, звав ся „руським" князем, і его суздальскі люди (предки Москалїв) звали ся „рускими людьми" і зруйнований ним Київ звав ся „матірою руських городів"! Чого-ж сей „руський" князь руйнував „руский" Київ (столицю своїх княжих прадідів) і мордував „руських" Київлян гірш Татарина або Ляха? — Бо і він, „руський князь" з Суздаля, і його „руські люди" з Суздаля цїлком не чули ся за одно з „руским" Київом і з „Русинами", котрі заселяли Київ. Мимо спільної, династично-державної назви „Русь", одідиченої по князївских прадїдах з Київа, отсї „русскіе люде" з Суздаля-Московщини глядїли на „руський" Київ як на чуже, вороже місто, яке вони без милосердя знївечили і зрівняли з землею.

Або послухаймо, що каже нам історія про заходи галицко руского короля, Данила Романовича, около збудовання его „руського" королївства. Що робив ціле свое жите Данило Романович, той розумний, енергічний та людяний володар Галичини і Волини? — Ото він все поборяв він ріжні кути своєї держави, де вибухали бунти підданих, що не хотїли належати до его великої держави, лише хотїли творити собі свої осібні, малі племінні державки чи громади. І чого дожив сей славний король Данило? Дожив того, що як прийшли Татари (в лїтах 1224 і 1239) то его власні „руські піддані" (особливо з Подїля) самі покинули его „руську" державу та пристали під власть Татарів, щей назву „руські люде" перемінили так легко, наче рукавиці, на назву „татарскі люди". Коли населене Подїля так легко змінило назву „руські люди" на назву „татарскі люди", то з того ясно виходить, що се населене вважало назву „руські люди" не своєю, не народною, але державно-княжою. Доки ті Подїляне були в ярмі у князя Данила з роду „Русь", доси вони були „руські люди"; прийшли ж вони під ярмо Татарів, так стали звати ся „татарськими людьми". Видко — назва „Русь" не була їм рідною і вони не творили ще одного руского народу з иншими „руськими людьми" тодїшними Галичанами, Волинянами, Полїщуками і т. д. Почуття національного загалом тодї ще не було, не лише у наших предків, але так само і в иньших европейских народів. Було лише почуте громадске або племінне, яке не сягало поза громаду або племя, а тодїшні держави (от як примір „Русь") що обіймали нераз навіть богато племен, були лише державами княжими, династичними, а цїлком не народними.

Найлїпшим доказом, що давна, княжа „Русь" се була чисто династична лїплянка чужих собі по духови племен, були події з перших находів монгольских (татарских). „Руські" землі цілком не спішили ся ставати спільно до борби з Монголами. Ще полудневоруські князї з тих князівств, що нині, творять Русь-Україну, ішли разом в купі (тай то не дуже!). А північно-західні рускі князї (з нїшної Білоруси) та північно-руські князї (в нинїшної Московщини) цїлком не журили ся тим, що діє ся з нашою полудневою Русию та цїлком не спішили їй з підмогою. Кожде „руське" князївство дбало лише за себе, а не почувало потреби помагати другим „руським" князївствам — хиба, що близько споріднені князї (брати то що) помагати одни другому з фамілїйних (а не національних!) причин. Загалом в часі першого приходу Татарів (в роках 1224, 1239 і 1240) у населеня тодїшних „руських" князївств цїлком не було почутя національної едности ні почутя спільности національної долї.

Аж прихід Моолівнг (Татарів) до східної Европи і ті події історичні, які наступили на землях давної Руси наслідком татарского приходу, дали початок до того, що всї дрібні східнославяньскі („руські") племена стали лучити ся в три головні купи (ґрупи), з котрих-то ґруп повсли стали творити ся три великі осібні, „рускі" народи: украіньско руский, білоруский і московско руский.

(Дальше буде.)

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
.. Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co.

Anth., Curkowskyj, editor,

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза“, виходить що тиждня в Четвер і коштує:
В Америці на 12 місяців...$2.00
До стар. краю на 12 місяців $2.00
В Америці на 6 місяців....$1.00

Оплачувати газету треба все-гда в горі.

Гроші треба посилати в реєстрованім листі, або через експресовий, або почтовий мони order (мoні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офисі, пішліть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SWOBODA“
.. Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Лист з Старого краю.

(З вічевого руху в Галичині. Напад кацапів на українських послів д-ра Левка Бачиньского і д-ра Евгена Левицького в Галичи. Процес Українських студентів у Відни.)

Вічевий рух в українській (східній) части Галичини що раз більше ширшає; нема вже ні одного повіту, де не відбулоби ся принаймен ше кілька віч і довірочних зборів. Перед в тій цілій акциї ведуть українські посли до віденьского парламенту, являючи ся перед своїми виборцями і складаючи посольські звіти, порушуючи при сім справу реформи виборчого права до галицького сойму на основі, загальности, рівности, безпосередности і тайности і справу відносин до народних зрадників москвофілів. Як я вже згадував в своїх попередних дописях, український народ наш на сих, вічах, нераз кількадесять тисячних, похвалює тактику українського клюбу у Відни і домагає ся від него острого поступованя супроти правительства, наколи правительство не сповнить найконечнійших домагань українського народу в Галичині. Що до відносин до москвофілів і їх парляментарної репрезентациї, западає рішене, осуджуюче виступ двох політичних російських агентів в віденьскім парламенті.– Маркова і Глібовицького і з'їхним горланем про „адін народ“ як не менше сецесию і трех прочих кацапських послів з українського клюбу в віденьскій державній раді. Всі ті численні віча мають вевичайний вплив під національним зглядом, бо отвирають очи народним масам і в тих нечисленних закутках краю, де не доси москвофільські проводирі туманили темних селян.

Підчас коли як сказано визше, українські посли скликують віча і дальше організують народ, москвофільскі посли, боячи ся народного суду і пімсти, сидять по мишачих дірах, бо тільки один їх посол Глібовицький скликав доси около пять (ураїнських було вже сотки!). Таке віче скликали кацапські матадори і до Галича коло Станіслaвова, на котре за російські рублї позвозили кацапсько-галицких чорносотенців з палками і ножами зі всїх нор Галичини. Як раз на той день виборці того округа (звідтам вийшли послами д-р Левко Бачинський і д-р Е. Левицький) скликали до Галича віче, на яке запросили своїх обох послів Бачиньського і Е. Левицького, але політична власть се віче заборонила, дозволяючи натомість на віче кацапам. Посли Бачинський і Левицький незнаючи нічого про заборону приїхали на віче, де однак не застали богато своїх виборців, бо ті заздалегідь довідали ся про заборону і з тої причини на віче не прийшли. Бажаючи одначе взяти участь і в кацапськім „собранію“ пішли в товаристві кількадесяти „Січовиків“ на місце зборів щоби збаламученим селянам розяснити справу. Туодначе стало ся те, що можливе тільки в Росиї. З'орґанізована кацапська чорна сотня несучи церковні хоругви на переді (зовсім як в Росиї) з колами і ножами в руках накинула ся на спокійних „січовиків“ (членів популярного у українських селян в Галичині і Буковині гімнастично-пожарного товариства „Січ“) і обох послів і декого з „Січовиків тяжко покалічили. Таке діяло ся на очах правительственного комісаря і цілої хмари жандармів, котрі замість взяти в оборону безборонних спокійно приглядали ся нападови і проливови крови, нагадуючи ві всім російські погроми. Ся пасивність правительственних органів е найкращим доказом повного збратаня московських запроданців з ворогами українських народних мас в Галичині; та се братане звісне впрочім не від нині.

Дня 2 вересня розпочав ся у Відни процес українських студентів з приводу звісної демонстрациї на Львівськім університеті в дни 23 січня с. р; обвинених 216 студентів і один адвокатський кандидат. Розправа потреває кілька днів і про її перебіг і вислід напишу докладно в слідуючім числі „Свободи“

Дня 3 вересня відбули ся доповняючі вибори до галицького сойму в двох сільских округах східної Галичини. В збараськім повіті, найбільше просьвіченім і політично з'орґанізованім в українській социяльно демократичній партії, перейшов кандидат української социяльної демократії господар з Залуча коло Збаража Андрій Шмиґель ский, чоловік незвичайно симпатичний і образовнний. Власти докладали всїх сил, щоби повалити кандидатуру Шмиґельского а натомість кацапа Григорщука і за всяку ціну недопустити до галицького сойму социяльного демократа. Не помогли одначе великі надужитя і терор з гори, Андрій Шмиґельский таки зістав вибраний послом і вступає до сойму як перший социяліст, бо доси социялісти не змогли задля куриальної системи і виборчих надужить здобути ні одного мандату. Того самого дня відбули ся вибори в турчаськім повіті, однім з найбільше темних повітів в Галичині, де кандидували з польсько-кацапської сторони бувший прокуратор у Львові і гонитель українців в політичних процесах д-р Ганчаковський а зі сторони українських национал демократів д р Дамян Савчак. Побідила польсько-кацапська спілка.

„Амер. Русскому Вѣстникови“ до відомости.

Одержали ми низше подане письмо, яке зі взгляду на його суть поміщуемо без ніякої зміни.

Нашъ органъ „Американско Русскій Вѣстникъ“ подъ часомъ хвороты нашого редактора Господина П. Ю. Жатковича въ болше числахъ, головно же въ числѣ 33-мъ давъ мѣсто одному дуже „высоко-ученому“ священнику, и чтобы его высокоученость даякъ не остала закопана подъ польскимъ „Velum-омъ“, трактуетъ насъ яко квока курчата амер. угрорусиновъ.

Цѣкава вельми интересантна цѣла справа для насъ амер. Русиновъ уже и про то ибо тотъ „высоученый творитель церковнаго уставу греческого обряду, имѣетъ — якъ кажутъ — розумъ а не отрубы въ своей „колпакомъ или камелавкою“ закрытой головѣ, хотя подобно къ заяцю въ капустѣ свое „высокоученое“ имено зазакрывъ подъ „мантіею“, но але то еще не причина, чтобы не взяти перо — мѣсто „палицѣ“ — въ руки и пару словами не обяснити „высокоучену“ але еще высокозлобнѣйшу статью и той статіи цѣль; припустѣмъ къ тому и то, что высокоученый стояще подъ „Омофоромъ“ мадярской идеи и черезъ свою хитрость вѣроятно есть корунованый австроугорскими золотыми „коронами“ и вѣроятно может собѣ дозволити и тоту некажоденну пассію, что ея обкрасить „Перстеньомъ“ и одѣетъ руки въ „Толанки“ и уха въ „Рукавицѣ“ содко будется смѣяти, якъ ему удалося избаламутити нашъ амер. русскій народъ и ихъ священниковъ, и якъ легко будь то бы удалося ему — на радость ворогамъ нашимъ — цѣлу Угрорусь цѣлому свѣтови представити такими, яко черезъ одное дерево не видять лѣсъ, преставити яко такихъ людей, котрѣ справдѣ одиноки въ Угорщинѣ между всѣми народностями, котри заслужать отъ угорского правительства выкорененье своей вѣры и народности.

Ей,наздарьмо называетъ его „высокоученымъ“. Справцѣ сей святецъ давными байками хоче нашъ народъ — тутъ въ Америкѣ уже просвѣщеный — отдалити отъ своего Архипастыря и совѣстного водителя „Русиновъ въ Споеныхъ Статовъ Сѣверной Америки и чтобы свою угорскими коронами „поплатану“ діаволску роботу закрыти, зачипился и не до меншого якъ до Епископского „Набедренника“ и „Вретища“ само такъ, якъ діаволъ добрався въ другу кожу, коли хотѣвъ отъ райскихъ добробытіяхъ Зпасти нашихъ прародичовъ Адама и Еву.

Кождый честный человѣкъ най судитъ, ци можна уже намъ теперь подъ такъ короткимъ часомъ критиковати Епископа и Его поступки и Его политични относы майже тогды, коли мы сами, въ той надѣи, что Рим потвердить намъ нами выбраного Епископа — въ канадидацію положили — кандидовати тоже одного галицкого священика „высокоученымъ“ такъ названого „вікраінця“.

Чипаеся на самый передъ до галицкихъ монаховъ Чина св. Василія Великого, чтобы тѣмъ чипатись и до нашого Преосвященого, чипается до тыхъ Василіяновъ, которымъ черезъ 25 роковъ удалось не только пробудити изъ вѣчного сна галицкую Русь — але навѣть религійно и культурно такъ высоко поднести, что днеська Галичане яко иногда римскіи жовнѣри-вояки гордились „ego romanus sum омъ, гордятся Галицкіи Русины, что они Русины; котрымъ удалось не лемъ пробудити, але и выучити Русиновъ, что днесь такъ въ найбѣднѣйшой хижи или хатѣ, якъ и въ найславнѣйшой палатѣ нѣкто своею рускою народностьовъ не стыдится, не ганьбится; днесь черезъ тыхъ монаховъ Галичане перевышають — религійно и культурно — всѣхъ въ Австріи живучихъ народностей. Вотъ по „высокоученому“ тоты анархисты-соціалисты дали такого водителя Галичанамъ, якимъ есть Митрополитъ графъ Андрей Шептицкий и вѣриме, твердо вѣриме, бо уже видиме, что такого выховали и для насъ амер. Русиновъ въ особѣ нашого Преосвященнѣйшого Архіерея и Епископа Сотера.

Если бы „высокоученый“ изъ души и щирого руского серця про амер. Русь хотѣвъ или хотяй намѣрявъ робити — дѣлати — работати, тогда бы не скрывався подъ „Мантею“ за „Набедренникъ“ яко заяцъ за плоты, и не бравбы собѣ за гасло „divide et impera“ и не ишовъ бы бунтующи и сѣющи незгоду, непорозумѣніе, ненависть и подлоту между нашимъ народомъ, але всѣ свои важны или неважны справы затримавъ, задержавбы до собранія, до конгрессу, гдѣ потомъ — если суть деяки разницы между нами — можетъ и долженъ открыто выявити, и то на нашомъ языкѣ а не на польскомъ, на нашомъ русскомъ, на якомъ говориме мы, говорить нашъ Архіпастырь яко тѣло, кровь и кость наша.

Дивне диво, чудное чудо, что всѣ Славяне, наши братя: Словаки, Чехи, Хорваты и проч. могли и розумѣли нашого Владыку и съ слезами въ очахъ радовались съ нами въ одно, что могли видѣти своего настоящого наслѣдника Кирилла и Меѳодія, не только ихъ чудеснымъ обрядомъ, але и живовъ нашовъ русковъ бесѣдовъ, и чудесное дѣло поразумѣли Его всѣ, только „высокоученый“ не розумѣвъ Его слова и не видѣвъ иншого яко польщину.

Цѣль сей „статіи“ можетъ каждый человѣкъ видѣти и хвала Всемогущему и видитъ; але мы угроруски священники и угрорускій народъ одноголосно протостуеме противо такихъ дописовъ а еще къ тому въ нашомъ органѣ, нашими центами выдержаной газетѣ, и просиме — пожадаеме, не только отъ — на редакцію контролющихъ отцовъ К. Лавришина и Іоанна Сабова — але и отъ цѣлого уряда организаціи нашего славного Соединенія, а самаго же редактора просиме и жадаеме, безусловно сейчасъ откликанія всѣхъ статій, что образили нашого Архіерея и цѣле угроруске духовенство и народъ, бо въ противнымъ случаю завязавшійся въ той цѣли комитетъ отнесеся до всѣхъ Братствъ Соединенія и упросиме, что на будуще въ случаю своей хвороты, най постарается мѣсто собе честного человѣка поставити, чтобы не осмѣлився никто черезъ свои приватны интересы насъ очерняти и такими цѣлому свѣтови представляти, что мы елементъ бунтующій и до ничого схопный; просиме лишитись политики „divide et impera“, ибо имѣеме передъ собой достъ працѣ и цѣли только въ едности и любви можеме осягнути и американьску молоду але сильну Русь къ процвѣтанію привести. — Слава Іисусу Христу.

Въ имени угрорускихъ священниковъ и угрорускoго народа.

О. Михаилъ В. Балогъ.
Віндеберскій руско гр. кат. парохъ.

Отвертеніе.

Въ 38 числѣ Свободы подъ заглавіемъ „Безличність Вѣстника„ между прочима читаемѣ: . . . Як зачуваемъ припадково, то комітетъ за ваші напитки мусів заплатити з грошей зложенных черeз нарід щось висше 100. Дол. Чи не могли Вы то з власноі кешині заплатити“.

Розуміесь, що писатель сими словами бранить угро-русскихъ свещенниковъ появившихъ ся на привѣтъ Впреосв. Епископа.

Для обороны так сурово, площадно нападенного угро-русского духовенства, и неосновательнымъ подозрѣванѣемъ оскорбенного комитету изявляю, що комитетъ нияки напитки особенно за угро русскихъ священниковъ не платив. На банкетѣ было заордеровано вино пeршой классы и цигари, но про всѣх 89 особъ на банкетѣ участвующихъ и не лише про угро русскихъ священниковъ. Изъ того вина пили не только угро русини, но и галичане, такъ священники, якѣ й мѣряне,–можно що и сам писатель, если там біль.

Вино было заордеровано з той причины, що готельник на банкетѣ не хотѣвъ дати жадной напой, лише на той случай, если за то окреме extra, буде ся платити.

Въ прочем о томъ буде кождый переконаний, якъ счеты комітету помістятъ ся в газетахъ.

И до того часу недовіріе и несправедливий донось писанеля брошу назадѣ, просяще отъ писателя больше правдолюбія береженія и кротости.

О. Гавріилъ Г. Чопей
кассиръ комитету.

Поступаючи після принятої у цілім цивілізованім сьвіті засади „audiatur et altera pars“, почуваемо ся до морального обвязку уділити місця і Вп. о. Чопейови тим більше, що він і як касієр „комітету“ мае досього повне право. Гадае ся однак, що оголошене звіту з рахунків „Комітету“ про яке згадуе і о. Чопей стане за найлучшу оборону, та з хвилею його оголошеня устануть всякі кваси і непорозуміня.—

Редакція.

Діяльність Преосьвященного Сотера в Америці.

Дня 27 августа 1907. о год. 2 по полудни Владика прибув кораблем „Kaiser Wilhelm II." з Бремя до Ню Йорку і безпосередно удав ся до нюйоркскої церкви св. Георгія, де відправив молебень.

Дня 28. августа на Успенє Пр. Діви Марії Преосьвященний відправив в тій же церкві першу на земли американьскій торжественну архієрейску Службу Божу при сослуженю кількадесятох сьвященників і чисельних делеґатів церковних братств та множества руского народа.

Того самого дня і слідуючого принимав численні делеґації так сьвященьства як і комітетів церковних.

Дня 29. августа по полудни Єго Преосьвященьство відїхав до Філядельфії, Па. — звідки дня 30. августа поїхав до Вашінґтону представитись Апостольскому Делеґатови.

31. августа вечером посітив філадельфійску нову церкву і відправив молебень.

Дня 1. септембра в неділю рано посітив церкву в Windber Pa. де відправив торжественну архієрейску Литурґію при участи трех славяньских народностий.

Вечером того самого дня зістав принятий в South Fork, Pa. і зложив на тетраподі мощі, Сьвятих призначені до престола тої церкви.

Дня 2. септембра довершив по гр. кат. обрядови торжественного акту посьвящения церкви в South Fork, Pa. котра то церков перша в Америці зістала тим способом посьвящена нашим Архієреєм.

Того самого дня до пізна Владика принимав численні делеґації.

Дня 3. септембра Преосьвященний принимав дальше делеґації.

Дня 5. септембра Преосьвященний Сотер віддавав офіціяльно візити.

Дня 7. септембра посітив першу руску церкву американьску в Shenandoah, Pa.

Дня 8. септембра відправив в тійже церкві торжественну архієрейску Литурґію і принимав доокоричні делеґації.

Того самого дня поїхав до Mont Carmel, Pa. для полагодженя церковних справ.

Дня 9 септембра вечером посітив другу стару церков в Філядельфії, Па. де по принятю відправив молебень.

Дня 11, 12 і 13 септембра в Філядельфії, Па. принимав делеґації і полагоджував церковні справи.

Дня 14 септембра вечером посітив церкву в Scranton, Pa. де по принятю Єго в церкві відправив молебень.

Дня 15 септембра в Scranton, Pa. по торжественній архієрейскій Литурґії принимав дуже численні делеґації і дальше полагоджував церковні справи.

Дня 16. септембра вечером звидів церкву в Тейлор, Па. і відправив молебен.

Дня 17. септембра удав ся Преосьвященний до Бродерік, Па. оглянути і вибрати місце на цвинтар; почім звидівши нову будуючу ся церкву в Кінґстон, Па. відправив молебень а відтак принимав делеґації.

Дня 18. септембра удав ся Владика до Альтони а звідси

20. септембра через Савт Форк поїхав до Пітсбурґа, де успішно полагодив урядові справи і приняв делеґації так сьвящеників як і мірских.

Додати належить, що у всіх тих висше згаданих місцевостях принимано нашого першого Владику з як найбільшою сердечностію.

Також у всіх тих церквах, які Владика посітив, по звичайнім формальнім принятю в дверах церков них віддавано Єму також і ключі церкви на знак преданности і вірности.

У всіх тих церквах, до яких був запрошений, держав при всякій нагоді проповіди, якими одушевляв не лишень свій, але й чужий народ.

* * *

ДАЛЬША ПРОГРАМА ДІЯЛЬНОСТИ.

Дня 28. септембра посітить церкву в Браденвіл, Па.

29. септембра о год. 9 рано архієрейска Литурґія в Браденвіл, Па. а о год. 12 в полудне посьвячене угольного камення під нову церкву в Ганастон (Джемісон), Па.

6. октобра посьвящене церкви в Клертон, Па.

13. октобра посьвящене церкви в Плесант Сіти, Па.

14. октобра на Покров Пр. Діви Марії посітить церкву в Трауґер, Па.

20. октобра посьвящене церкви в Барнесборо, Па.

27. октобра посьвящене іконостаса в Нортгемптон, Па.

27. октобра посьвящене угольного камення під будову нової церкви в Шамокін, Па.

О. Володимир Петрівский, ур. канцелярії Еписк.

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подаємо до відомости всім Впов. Добродіям, котрих інтересує, слідуюче:

Понеже ґазета „Свобода" Банк Р. Еміґрантів злучились в одну корпорацію і на підставі права має бути тілько один головний бфис, проте упрашаєсь всіх від тепер всякі посилки грошей — предплату „Свободи", всякі інформації, замовленя і др. річи присилати на імя і адрес:

Ruth. Publ. & Exchange Co.
184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

ПРОТОКОЛ

річного засіданя Головного Виділу Р. Н. Союза, в Америці відбувшого ся на днях 10—11 септембра 1907 р. в Trenton, N. J.

(Дальше)

Розмет за Апріль:

За пом. чл., їх жен і калік розхід	5.850.00	
Платня Гол. Урядників	155.00	
Завдаток на грамоти	334 91	
Видатки Р. Н. Союза	275.00	
Розхід був	6614.91	

На се платило 7377 членів на ціле посм. по 86 цнт. і 704 на пів по 43 цнт., котрі разом малиб вплатити 6646 94 або малаб бути надвижка 32.03.

Кромі того плачено на орґ. Союза	808 10	
фонд желізний	161.62	
фонд народний	80.81	
фонд бідних	80.81	
Разом розхід був		7746.25
На се прибуло в Апрілю	7665.99	
в маю	148.25	
Разом		7814.24
Остала надвижка		67.99

Розмет за Май

За пом. чл., їх жен і калік розхід	6 000.00	
Платни Гол. Уряд.	155.00	
Видатки Р. Н. Союза за відзнаки	594.93	
Розхід був	6.749 93	

На се платило 7530 чл. на ціле по 86 цнт. і 730 на пів по 43 цнт., котрі разом малиб вплатити 6789.70, або малаб бути надвижка 39.77.

Кромі того плачено на орґ. Союза	826.00	
фонд желізний	165.20	
фонд народний	82.60	
фонд бідних	82.60	
Разом розхід був		7906.33
На се прийшло в Маю	7.869.27	
в Юнію	96.47	
Разом		7.965 74
Остала надвижка		59.41

Розмет за Юній:

За пом. чл., їх жен і калік розхід	6150.00	
Платня Гол. Уряду	155.00	
Решта за грам. бонди Гол. Уряду і видатки	521.43	
Розхід був	6.826.43	

На се платило 7629 чл. на ціле посм. по 86 цнт. і 749 на пів по 43 цнт., котрі разом малиб вплатити 6883.01, або мала бути надвижка 56.58.

Кромі того плачено на орґ. Союза	837.80	
фонд желізний	167.56	
фонд народний	83.78	
фонд бідних	83.78	
Розхід був		7999.35
На се прийшло в Юнію	7787.67	
в Юлію	255.47	
Разом		8043.14
Остала надвижка		43.79

Розмет за Юлій:

За пом. чл., їх жен і калік розхід	7700.00	
Платня Голов. Уряд.	155.00	
Чартери плачені і Вид. Р. Н. Союза	348.94	
Розхід був	8203.94	

На се платило 7795 чл. на ціле посм. по $1.01 і 745 на пів по 51 цнт., котрі разом малиб вплатити 8252.90, або мала бути надвижка 48.96.

Кромі того плачено на орґ. Союза	854.00	
фонд желізний	170.80	
фонд народний	85.40	
фонд бідних	85.40	
Весь розхід був		9399.54
На те прийшло в Юлію	9344.11	
Разом		9344.11
Дефіцит		55.43

ЗІСТАВЛЕНЄ РОЗМЕТУ.

		Мало прийти	Прийшло
В Авґусті	1906	5.171.99	5.186.57
„ Септембри		3.936.93	3.970.88
„ Октобри		5.253.30	5.316.26
„ Новембри		6.032.27	6.072.59
„ Децембри		6.723.43	6.800.94
„ Січню	1907	7.123.74	7.181.52
„ Февруарі		7.827.75	7.884.49
„ Марци		7.647.47	7.719.87
„ Апрілю		7.746.25	7.814 24
„ Маю		7.906.33	7.965.74
„ Юнію		7.999.35	8.043.14
„ Юлію		9.399 54	9 344.11
Разом		82 768.05	83.300 35
		мало прийти	82.768.05
		Надвижка	532.30

а взглядно 587.73 бо на дефіцит в юлію довгують братства.

До пояснення, чому було більше надвижки розмету, як мало бути, подаю, що кромі надвижки яка мало бути, приходив розмет від членів в пер. листами і від наново принятих тому надвижка єсть більша.

А тепер приходимо до доходів

		в вступного від знак книжочок грамот і т д	за діти
В Авґусті було пр. за се		747 63	174.23
„ Септембру		523.28	198.28
„ Октобру		568.65	176.73
„ Новембру		587.74	234.70
„ Децембру		1.930.27	237.50
„ Січню	1907	705.56	239 08
„ Февруару		524.74	248.22
„ Марцю		433 37	270.59
„ Апрілю		449.84	230.93
„ Маю		429.84	287.22
„ Юнію		432.70	265.84
„ Юлію		402.94	264.74
Разом		7.736.56	2.828.06

ЗАГАЛЬНИЙ ПРИХІД ВІД IX. ГОЛ. КОНВЕНЦИИ ПО ДЕНЬ 1 АВҐУСТА 1907.

Від IX Голов. Конвенції зістало	23.944.64
В юнію і в юлію прийшло	10.226.61
Дослані довги Братцтв в перед розмету	874 30
За розмет пришло з надвижк (532.30)	83.300.35
За вступне відзнаки книж. грам. і т. д.	7.736 56
За діти	2.828.06
Разом весь дохід по пер. Авґуста єсть	128.910.52

РОЗХІД

Розхід за юній і юлій 1906 був	13.588 28
„ Авґуст	914.89
„ Септембер	4.990.32
„ Октобер	7.540.67
„ Новембер	5.360.99
„ Децембер	5.729.50
„ Січень 1907	7.864.37
„ Февруар	7.717.92
„ Марець	6.706.68
„ Апріль	5.513.67
„ Май	8.434.47
„ Юній	5.874.19
„ Юлій	10.564.90
Весь розхід виносить по 1 Авґуста	91.800.85

(Дальше буде).

СПРАВИ „СОЮЗА".

Отець духовний „Союза":
о. Стефан Макар, 'Phone 46—12
11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Париляк, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Баля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
с. Л. Левицкий, Shenandoah, Pa
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
О. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока руско народна організація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $1000.00,
Посмертне за жінку $400.00,
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Сли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза", кожде братство приналежне до „Союза", повинно мати отсі книжки:

1) Книжку членів (іменослов).

2) Книжку місячних складок.

3) Книжку касову і протоколову.

На сі книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза".

Посмертні вісти.

ДЗЕНДЗЕЛЬ ІВАН, член Р. Н. Союза, відділ 3. Олифант, Па. помер 25. Юлія б. р. Небіщик походив з Галичини, села Камянка риманівска.

БОБАК АНДРЕЙ, член Р.Н. Союза від. 63. Форд Сіти, Па. помер 30. Юлія б. р. Небіщик походив з Галичини села Босько пов. Сянок.

КОЗЕМЧАК ІВАН, член Р. Н. Союза від. 113. Ню Флоренс, Па. помер 14. Августа б. р. Небіщик походив з Галичини села Береско пов. Ліско.

АДЗИМА МИХАЙло, член Р. Н. Союза від. 2. Мт. Кармел, Па. помер 22. Августа б. р. Небіщик походив з Угорщини села Макушовець.

МАТІЙ МОРОЗ, член Р. Н. Союза від. 19. Прайсбург, Па. помер 23. Августа. Небіщик походив з Галичини села Яструбець.

ІВАН ШЧЕЛЄЦ, член Р. Н. Союза від. 46. Плимавт, Па. помер 2. септембра б. р. Небіщик походив з Галичини села Кольбушова.

Вічная память!

Ч. 314. **КВІТ** $100.00
на сто долярів, котрі п. Франк Козловский отримав на кошта похоронні по Івані Оравским з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Everson, Pa. 15. Септ. 1907.
Франк Козловский.
Сьвідки:
Йос. Бадрівчак,
А. Овад.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від. 59.
М. Тешнар, предс.
І. Фариняк, секр.

Ч. 318 **КВІТ** $400.00
на чотириста долярів, котрі п. Стефан Дух отримав яко посмертну запомогу по жені Зузанні з Голов. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Beaver Dale, Pa., 11. Сеп. '07.
Стефан Дух.
Сьвідки:
О. М. В. Балог,
Стефан Совіч.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Відділ 126.
Ів. Валко, предс.,
Мих. Сентелек, секр.

Ч. 319 **КВІТ** $400.00
на чотириста долярів, котрі п. Іван Тундер отримав яко посмертну запомогу по жені Анні з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

New Burgh, O. 1907.
Ів. Тундер.
Сьвідки:
В Семанчек,
Мих. Бушко.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Відділ 93.
Ів. Тундер, предс.,
Ник. Барна, секр.

Ч. 323 **КВІТ** $63.00
на шістьдесять три долярів, котрі п. Григорій Хомяк отримав яко посмертну запомогу по сині Петрі з Гол. Каси Р. Н. С. в Америці.

Monessen, Pa., Sep. 7, 1907.
Григорий Хомяк.
Сьвідки:
Анд. Кліщ,
Д. Федорчак.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Відділ 62.
Гр. Хомяк, предс.,
Д. Федорчак, секр.

Ч. 240 **КВІТ** $500.00
на пятьсот долярів, котрі п. Катерина Паньчак отримала яко посмертну запомогу по моїм мужу Василю з Голов. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Pittsburg, Pa. 11. Сеп. 1907.
Катерина † Паньчак.
Сьвідки:
Ізидор Костюк,
М. Стефанович.
Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці.
Н. Войтович, предс.,
П. Потуляк секр.

СПРОСТОВАНЯ.

В 37. числі „Свободи" зайшла змилка іменно: В Відділі 53 Р. Н. Союза перестав бути членом Іван Устяновский а не Іван Вацлавский як було оголошено. Іван Вацлавский позістає і на дальше членом Р. Н. Союза.

Т. Лабовский, рек. сек.

Слідуючі нові члени приступили до Р. Н. С. в Августі 1907, котрі через помилку не були оголошені:

В. 58. Ґарбільский Петро
Токарчик Василь (ст.)
Токарчик Василь мол.
Дрочак Стефан
Русин Михайло, Луж.

Т. Лабовский, рек. сек.

ОГОЛОШЕНЄ.

Слідуючі члени Р. Н. Союза, котрі взяли переступні листи, а ще до сего часу не зголосили ся до нашого Відділу позістали з членів Р. Н. Союза вичеркнені:

з Від. 68. Зубаль Теодор
з Від. 84. Ващак Никола
з Від. 96. Петрик Іван
з Від. 142. Чонка Василь, Стеф.

Т. Лабовский, рек. сек.

Рух
в відділах Р. Н. Союза

Ню Йорк, Н. Й. Тов. „Зоря" від. Р. Н. С. 69.
повідомляє сею дорогою всіх членів, що річний мітинґ відбуде ся в понеділок дня 7-ого Октобра с. р. о 8 год. вечір. Члени залягаючі з вкладками будуть лишені права голосу.

За Виділ
А. Корпан, прс.

Мт. Кармель, Па. бр. св. Ап. П. і П. від. 5.
вибрало на річнім мітинґу дня 18-го Августа слідуючий уряд: А. Гараґсін предс., М. Чорняк з. пр., І. Жатко секр., П. Мигалів секр. прот., І. Мігак заст. секр., П. Вальчко кас., М. Троян дозорця хор., І. Данкович капітан, Й. Каспер, Ф. Фірер, Г. Гук, І. Панталімон і І. Адзіма контр. ком., І. Сулич післанець, А. Мендик дверник. Адр.: John Jatko, 123 N. Valnut St., Mt. Carmel, Pa.

А. Гараґсин предс.,
П. Вальчко кас.,
І. Жатко секр.

Ню Йорк, Н. Й. тов. „Запорожска Січ" від. 117.
подає до загальної відомости, що надзвичайний мітинґ відбуде ся дня 28-го с. р., на який безусловно кождий член мусить ся явити. Хто не явить ся заплатить 25 цнт. кари.

П. Ярема предс.,
А. Цурковский секр.

Ансонія, Конн. Бр. сьв. Ап. П. і П. від. 10.
Повідомляє, що адреса брацка звучить: Jakob Polywka, 7 Meadow St., Ansonia, Conn.

Я. Поливка.

Ню Кенсінґтон, Па., бр. сьв. Володимира, від. 158.
подає до загальної відомости, що піврічний мітинґ відбуде ся дня 13-го октобра с. р. Початок о першій год. по полудни. Явити ся має кождий член без виїмки. Неявившийся член заплатить 50 цнт., урядник $1.00 кари. В місяцю октобрі принимає ся нових членів за половину вступного.

П. Кузьмиха секр.

Еверсон, Па., бр. сьв. Івана Хр. від. 59.
вибрало слідуючий уряд на р. 1908: Й. Бандрівчак предс., І. Фариняк секр., А. Овад кас. Мітинґи відбувають ся в кожду неділю по 15-ім в церковній гали на Leisenring, Pa. Адр.: John Faryniak, Box 21, Juniataville, Pa.

І. Фариняк секр.

Джерзи Сити, Н. Дж. Руский Молодечий Клюб, від. 70.
подає до відомости усіх Русинів, що в місяци септембри і октобрі буде приймати ся нових членів без вступного.

Т. Пацала, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює тов. „Зоря", від. 69. Р. Н. С. в Ню Йоку дня 28. вересня с. р. в Liberty Hall, 255-63 East Houston str., New York.

Початок точно о 8-ій годині. Вступ від особи 25 цнт. За забаву ручить комітет:
В. Ахніцкий, предс.,
В. Маркевич, кас.,
36-39 П. Драґан, секр.

ДРАМАТИЧНИЙ КРУЖОК АМАТОРІВ ТОВ. „БОЯН" В YONKERS, N. Y.

виставить в Суботу дня 28-ого Септ. с. р. точно о 8-ій год. вечером. в Turn Hall при Elm St., Yonkers, N. Y.

СВАТАННЯ на ГОНЧАРІВЦІ
Українську оперу в трйох діях. Річ діє ся в місті Харкові, на Гончарівці.
Режісер п. Ст. Йосипів.

Особи:
Прокіп Шкурат, обиватель п. А. Серафин.
А. Серафин.
Одарка, його жінка п-а М. Войтович.
Уляна, їх дочка п-а Ол. Ковальчик.
Олексій, парубок п. М. Дзярский.
Павло Кандзюба, обиватель п. Ів. Павчик.
Стецько, син його п. Ів. Слюзар
Осип Скорик, салдат п. В. Роздільский.
Тиміш, сват п. Я. Ковальчик.
Дівчата, подруги Уляни.
Капельмайстер п. М. Майчик.
Вступ: перші крісла по 75 ц.
дальші крісла по 50 ц.
Балькон по 25 ц.

Буфет у власнім заряді. Приходіть всі свої і чужі, а побачите щось небувале і розвеселитесь.
38-39 Комітет.

ДЕ Є

Буковинці з Вашківців: Михайло Князкий Ілії, Осатюк Ів., Василь Лютик і решта з горішного і долішного кута? Пишіть на адрес: Николай Гарас, 184 Hudson St., New York, N. Y.
39-40

Шукаю

Івана Бойчука з Слободи-Баранчи, Буковина 8 літ в Канаді, 3 роки був в Бритиш Колюмбії однак від 5 літ пропав без сліду. Недавно мали его бачити в Форт Віліям у Стефана Танса. Шукає его жінка з дітьми яка лишила ся без средств до житя. Хтоб отже що небудь про него довідав ся нехай подасть се на адресу:

Adressny Stol
38-40 Montreal, Canada.

ПОТРІБНО

до Ґросерні і Бучерні хлопця 16—18 літ, котрий уміє добре рахувати, писати і розуміє трохa по анґлійски. Мусить бути Русином. Голоситись устно до редакції „Свободи".

.... ПОШУКУЄ СЯ.......

старшої особи, котра розуміла-бися добре на вареню і проваджeню домашного господарства. Зголошувати ся впрост з поданем условій до Rev. Leo Lewicki, Shenandoah, Pa. 39-41

ПОШУКУЄ СЯ

рутинового клерка до ґросерні, знаючого добре язик анґлійский в слові і письмі. Також і рекомендація від наших передових людей потрібна. Зголошатись на адресу:

Vasyl Rusyn,
Box 531, Desloge, Mo.

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ

реальність в Ганчові, повіт Горлиці? Будинки нові, 31½ морґів поля доброго з привілейом обшару двірского. Прошу голоситись на адресу:

Orestyj Fecica,
North 97 6 St. Brooklyn, N. Y.
39-40

Карпентер (будівничий) знайде сейчас заняте у Mr. Hugh, C. Lee, 130 Main Str. Derby, Conn. 38-

ДОБРА НАГОДА

трафляє ся для руских і польских фамілій. Жени, дівчата і хлопці мають першеньство.
Hanover Cordage Co.
39 Hanover, Pa.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Два братя і золото.

Жили собі давно-давно недалеко Єрусалима два рідні братя, старший Атанасій і менший Іван. Вони жили в печері, недалеко міста і жили з того, що їм давали люди. Кождої днини перебували братя на роботі. Не робили вони своєї роботи, але роботу бідних. Хто був перетяженний роботою, де були слабі, сироти і вдови, туди ходили братя, робили і відходили не беручи жадної плати. Так проводили вони цілий тиждень і сходились аж в суботу вечером в своїй печері. Лише через неділю сиділи вони дома, молились і розмовляли. І ангел Божий сходив до них і благословив їх. — В понеділок вони розходили ся кождий в свій бік. — Так жили братя богато років і кождої неділї сходив до них ангел Божий і благословив їх.

Одного понеділка йшли братя на роботу й розійшли ся зараз в ріжні сторони; але старшому братови Атанасієви стало жаль розлучати ся з любим братом і він став тай оглянув ся. Іван йщов зі схиленою головою в свій бік і не обзирав ся. Аж ось став він і зачав дивити ся пильно з під руки, немов би там щось побачив. Відтак зближив ся до того, на що дивив ся, відскочив на бік і необзираючи ся побіг від того місця гет під гору і по-за гору, неначе б за ним гнав ся дикій звір. Здивував ся Атанасій і вернув ся назад до того місця, щоби довідати ся, чого се его брат налякав ся. Доходить він, дивить ся, а то блищить ся щось на сонци. Підійшов близше — а то на траві лежить, мов з міри висипана, купа золота. Се ще більше здивувало Атанасія — і золото і переляк брата.

„Чого він напудив ся і від чого втікав?" подумав Атанасій. „В золоті нема гріха, гріх в чоловіці! Золотом мож зробити зло, але мож і добро зробити. Кілько сиріт та вдів мож сим золотом нагодувати, кілько голих вбрати, кілько бідних слабих вилічити! Ми служимо тепер людям, але наша служба мала ізза наших малих діл; а сим золотом можемо людям більше послужити. Подумав так Атанасій і хотів все то сказати братови; але Іван був вже далеко, і видів лиш як комашка аж на другій горі.

І Атаназій скинув з себе одежину, нагорнув на ню золота, кілько міг занести, завдав собі на плечі і поніс до міста. Прийшов до гостинниці, скинув господареви золото і пішов за рештою. І коли він все золото зніс, пішов до купців, купив в місті землі, накупив каміня, ліса, найняв робітників і зачав класти три доми. — І пережив Атанасій в місті три місяці і поклав три доми: один дім — приют для вдів і сиріт, другий дім — больницю для бідних хорих, третий дім — для чужих подорожних і бідних. І найшов Атанасій трох чесних старців і поклав одного над приютом, другого над больницею, а третого над домом для чужих. І ще 3000 золотих лишило ся єму. І дав він кождому старцеви по тисячці, щоб вони на руки роздавали бідним. — І всі три доми зачали наповняти ся народом, а люди хвалили Атанасія за все те, що він зробив. І Атанасій радував ся і не хотів покидати міста. Але він любив свого брата і тому розпращав ся з народом, не лишив собі ні крейцара і пішов в тій самій одежі, в якій був прийшов до своєї печери.

Доходить Атанасій до своєї гори тай гадає: „Не добре думав собі брат, коли відскочив від золота і втікав від него. Ось, чи не лїпше я зробив?"

Тільки що він се подумав, аж нараз видить — на его стежці стоїть той ангел, що їх благословив і дивить ся грізно на него. Зімлів Атанасій і лише сказав: „За що, Господи?" Ангел отворив свої уста і сказав: „Иди геть! Не варта ти того, щоби жив зі своїм братом. Один переляк твого брата більше варта, як всі твої діла, що ти їх золотом своїм поповнив. І зачав Атанасій оповідати, кілько він бідних і чужих накормив, кілько сиротам притулок дав. А ангел сказав ему: „Той сам диявол, що поклав там золото, аби тебе збавити, навчив тебе і сих слів!"

І совість переконала потім Атанасія і він зрозумів, що не для Бога робив він свої діла. Він заплакав а зачав кіяти ся.

Тоді вступив ся анґел з дороги й отворив ему стежку, на якій Іван стояв і ожидав брата. І від того часу не піддав ся Атанасій покусі диявола, що розсипав був золото. Він пізнав, що не золотом, а лише трудом можна служити Богови і людям.

І зачали братя жити по першому.

Лев Толстой.

„НЕВОЛЬНИК“

драма на 5 дій зі сьпівами і танцями з чавів нападів татарських

ВІДОГРАЮТЬ

члени: „Драм. Кружка ім. Івана Котляревского“

дня 29-го Вересня 1907 р.

в гали PROGRESS ASSEMBLY ROOMS 28 — 30 AVE. A, між 2° — 3 ул., в Ню Йорку.

Всї крісла нумеровані.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

ЦІНИ МІСЦЬ:	крісла першорядні	$1.00
	„ другорядні	0.75
	„ треторядні	0.50
	„ четверторядні	0.35
	крісла на ґалерії 1 ряд	0.50
	„ „ „ 2 „	0.35
	місця стоячі	0.25

Початок точно о год 7-ій з вечора.

Всячина.

Бомбардация Казабланки. Дописуватель „Daily Mail“ так описуе як очевидець недавні події підчас бомбардованя Казабланки в Мороку. Минувша субота і неділя — пише він — перейшли спокійно і тихо. Я виїздив кілька разів з Казабланки в глубину краю, але не завважав нічого незвичайного. В місті я перемешкував в „Еспанськім заїзді“ де крім мене і д ра Кера, шкоцького місионаря, не було більше нікого, бо всї повтікали. В понеділок рано о 4 год. збудив нас возьний анґлійського конзуляту і радив скоро вбирати ся та втікати до конзуляту. Двайцять мінут по 5 год. рано ми побачили з даху конзуляту кілька лодий з панцирника „Галітеа“ як плили просто до порту. В порті і на близьких улицях настав небувалий рух. Се мулей Емін, командант залоги, готовив ся до оборони і стягав свое військо. В решті міста було спокійно. Нараз о 6 год. гримнув десь на березі перший стріл. „Галітеа“ на то лише ждала і розпочала канонаду. В тій хвили фляґи на конзулятах французькім та еспанськім, знижені до половини на знак жалоби по вимордованих Европейцях, піднесли ся високо в гору на доказ, хто е паном міста. У відповідь „Галітеї“ загреміли пушки з міських батерий, але канонада була коротка і слаба. Праженi ґранатами і шрапнелями мавританські артилеристи, втікли хто ще жив, серед найбільшого переполоху. Тимчасом відділи еспанського віська незамітно бічними вулицями добили ся до свого конзуляту і обсадили плоскі дахи. А над мавританською дільницею міста тріскали шрапнелї оден по другім, несучи смерть кождому, що появив ся на вулиці. Під напором вибухів ґранатів вилітали у воздух цілі доми. На вулицях видно було лише ранених і поодиноких їздців мароканської кавалерии. Всьо потратило голови, військо розбігло ся, а остали самі офіцири. Страшна канонада тревала близько пів години, потім нараз всьо притихло. Але за кілька хвиль знова відозвали ся армати з панцирника „Галітеа“. Канонада тревала з малими перервами до 7 год. вечер. З мароканського війска в місті вже не було і слїду, за те надтягнули ватаги опришків з околиці і мимо граду куль почали рабувати і вивозити з міста чуже добро. Жидівську дільницю ограблено до тла, а всїх Жидів, що не втікли до козулятів, безпощадно вирізано. Різня і рабунок тревали цілий день і цілу ніч. Крім Жидів мордовано жінки і діти Мавританців, коли боронили ся перед опришками. Другого дня рано в ограбленім і знищенім місті царила глуха тишина і спокій.

Російські розбишаки в Галичині. З Борщівщини доносять: Якісь невислїджені доси злочинці в числї 6 мужа напали в ночи з суботи на неділю около першої години на помешкане посесора Аксельрада в селї Гиштинку, маетности ґр. Ґолуховського, положенім на 7 кільом. від Борщева а на 3 від Скали і убили його сина 20-лїтнього Соломона, а загрозивши самому Аксельрадови смертию звеліли отворити собі касу і забрали з неї 1300 кор. та втекли без слїду. Здаеть ся що злочинці прийшли з Росиї а по доконанім убийстві і рабунку втекли назад за границю. Може однак бути, що межи розбишаками був і хтось добре обзнакомлений з відносинами Аксельрада і розкладом помешканя; е навіть підозріне на яколось селянина, котрий мав злість на Аксельрада, але доказів нема ніяких. — Про сей злочин доносять ще: О першій годині в ночи зачув Аксельрад крик, що доходив до него з комнати, де спав його син. В першій хвили не міг в просоню зміркувати, що діеть ся, але відтак схопив ся і хотів піти до сина, коли до комнати, в котрій спав він і кільканайцятьлїтна донька, впало шість селян босих і в сїраках. Всї були узброені в зелїзні гранчасті дручки, крім одного, очевидно проводиря. Узброені в дручки станули рядом коло постелї а проводир відозвав ся до Аксельрада: Давай гроші! — та зажадав ключа від каси і тихцем ще сказав, щоби як найскорше видав гроші, бо инакше пожалуе того. Аксельрад дав злочинцям ключ, а коли они не уміли отворити, то він показав ім, як то зробити. Почали відтак допитувати ся за банкнотами і показало ся, що оден з злочинців в часї загального заколоту вкрав портфель з банкнотами і сховав. Розбишаки почали сварити ся між собою а тоді злодій звернув вкрадений портфель з грішими. Коли не могли отворити тресору, то старий Аксельрад сам його отворив а розбишаки забрали тоді кілька мішочків ніклевих гроший і деякі срібні предмети. Нараз дав ся почути на дворі якийсь гуркіт, розбишаки перепудили ся і втекли вікном. То вернув був двірський візник із залізниці а видячи, що в дворі діеть ся щось незвичайного, завернув до стайні, а злочинці тимчасом ділили ся на дворі. Коли розбишаки відійшли, представив ся челяди страшний вид: молодий Аксельрад лежав на канапі в крови і без памяти а на голові мав шість тяжких ран. Він мучав ся страшенно кільканайцять годин, аж в неділю по полудни закінчив жите. Старий Аксельрад розповідае, що він мав таке враженe, якби злочинці і йому хотіли смерть зробити а лиш гуркіт воза відстрашив їх від того. На місце злочину з'їхала судово-лїкарська комісия з Борщева а жандармерия слїдить енерґічно, але доси ще не удало ся їй нїчо вислїдити.

Відвага Мароканців. Північно африканьскі могамедани, виховані серед племінних борб і ненастанних рабунків, наражують ся нераз на певну смерть зі спокоем гідним подиву. Се мае по части свою підставу в їх вірі, яка учить їх, що Аллах з гори означив час смерти чоловіка і ніяка людська сила не задержить смерти. Ся віра в „кісмет“ т. е. в призначене робить се, що мусулманин глядить смерти сьміло в очи і наражуе ся на небезпеку, бо йому може лише се статись, що призначив Аллах. Анґлїйський капітан Спед, який довгі лїта пробував в західній Африці, оповідае ряд пригод, майже неімовірних, які кидають ярке сьвітло на відвагу і геройство Арабів, коли хвиля сего вимагае. Племя Гадандоас напало на инше сусїдне племя, побило його і обрабувало верблюди і коні. Ворог переслїдував побитих, які утікали під проводом шейка Магомета Округа. Супротив умученя переслїдованих, як і коний, дальша утеча була без цїли, бо ворог їх завтра дожене і забере в неволю. Тоді шейк рішив ся на геройське діло. Перед утікаючими була яруга. Магомет Округ наклонював своїх товаришів до посьпіху і коли надійшла ніч зістав сам в ярузї, щоби своїми грудьми оборонити товаришів перед ворогом. Небавом наближила сь погоня. Ворог не знав, що Магомет Округ е сам один, бо він видавав прикази наче б було більше його товаришів. Перед списами ворогів заслонював ся щитом, який в недовзї подіравлено як решето, так що далї годі було щитом заслонюватись, до того ще і тягар щита раз ураз збільшав ся через застрягаючі в него списи. Він бачив, що мусить умерти, бо ворог чим раз більше наступав. В тім влучно кинена списа ранила його тяжко в бік. Магомет Округ вирвав списи зі щита, встромив їх у землю і привязав ся до них. Завдяки сему міг стояти просто і коли небавом помер, ворог ще все думав, що Магомет Округ жие. По двох годинах переконали ся, що Магомет Округ вже не жие. Так посьвятивши свое жите виратував рештки свого племени. Капітан Спед наводить много подібних примірів. Є се доказом, що европейські війска не можуть легковажити собі противника а по части се поясняе, чому під мурами Казабланки полягло так много Марокканців, які неустрашимо ішли до бою під градом арматних і карабінових куль.

ПРОДАЮ І КУПУЮ ФАРМИ ЛОТИ І ХАТИ.

Най би ти був хоч де, то я ти можу продати і купити. Лоти мож купити в добрім положеню ще тано: всего $20 готівки а решту на легкий виплат. Заробок певний, бо місто ще лиш ся зачинає будувати.

Хто їде до Едмонтону то най шукає мене на адрес котрий я подаю я на стацію не ходжу і най уважає аби го хто не здурив бо є їх досить. по руски знає хоть хто.

G. Krikevsky,
223 Hamilton Ave.,
Edmonton, Alta, Canada.

ТОВАРИСТВО торговельно-промислове „СОКІЛЬСКИЙ БАЗАР"

стовариншене зареєстроване з обмеженою порукою у ЛЬВОВІ.

Продає гуцульскі річи як топірці від 5—30 к., ножі по 2 к., тарелі від 15—100 к.

Вишивані сорочки по 12, 14 і 16 к., кравятки по 4 к., ґердани по 3, 4 і 5 к., пояси з пацьорків від 8—30 к. Українські перепнсні листки по 10 с.

Все те можна спровадити з Сокільского Базару у Львові за надісланем наперед готівки.

Русини! приступайте в члени Сокільского Базару не забувайте про старий край. Уділ члена виносить 25 к. вписове 2 к. Складайте також у нас гроші на ощадність. Ми платимо процент від них 4 і пів проц.

Русини—Американці! Купуйте, щадіть і записуйте ся до Сокільского Базару.

Дирекция Товариства „Сокільский Базар у Львові
А. Будзиновский
31—40 Д. Нучика

Стефан Рябець

має у себе найліпші напитки, циґари і папироси. Має також добре заряджену ґросерню.
СПРОБУЙТЕ!
Mahanov Plane, Pa.

K. G. CIESLAK,

ФОТОГРАФ.

Сли хочете з малої фотографії зробити великий портрет, то пришліть мені малу фотографію, а я Вам з неї зроблю таку велику як лиш хочете.

2737 PENN AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски $93.000.00

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавнті.

Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні мони ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частий сьвіта Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офисі: від 8 ої до 10 ої год. рано, від 2 ої до 4 ої попол., від 7 ої до 10 ої вечер.
Old Phone 1269—B

HOWARD ALBERT,

Аптикар.

Продає всілякі ліки по найнизших цінах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, памятники.

Ріг Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАЙН.

Урядує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.
18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР ҐРУЛЕР.

Застати его можна в офисі від 8 до 9 рано, 1 до 3 по полудни, 7 до 9 вечер.
30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.

Всякого Рода Справи

можете залагодити тільки через одинону

Руско-Народну Канцелярію в Винипегу.

Пишіть або удавайте ся лично на адресу:

RUSKA KANCELARYJA:
Room 4, 666½ Main St., Winnipeg, Man., Canada.
Телефон 7284.

Хочете Поради, Інформації, Роботи?

Усе те дістанете безплатно в Бюрі Славяньского Іміграційного Тов.

Голоситись лично на адресу:

SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY.
35 Broadway, 5th floor, New York City.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО КОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ

633 POWELL ST., VANCOUVER, B. C.

Призначило десяту часть доходу на народні цїли.

Ю. Сиротюк, менеджер. Мир. Стечишин, секр.

Який сенс жити у поганім кліматі, коли можна жити у хорошім? Маєте на сім сьвіті лиш кілька літ житя, чому ж не провести їх як найприємнійше? Пощо даремно бороти ся з природою? Ви єї не поборете! Краще старайтесь поселити ся у країні, де пізнаете, що таки ще варто жити у сьвіті. Така країна є долина ріки Fraser у Британській—Колюмбії.

ЦІНИ ЗЕМЛІ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ.

На лотах у місті Vancouver можна також заробити порядні гроші.

UKRAINIAN COLONIZATION BUREAU 26-
P. O. Box 482, Vancouver, B. C.

ПЕРШИЙ РУСКО СЛОВЕНЬСКО-ПОЛЬСКИЙ

Банкир і Нотар публичний

затверджений через ґубернатора стейту виконує ріжні справи з помочію староруского нотара і адвоката.

1) Виробляю повновласти, контракти купна і продажи, перепроваджую процеси спадкові, інтабуляції і екстабуляції.

2) Справи військові як також увільненя від асентерунку, військової контролї і увільнене від вправ.

3) Продаю Шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як рівнож з краю до Америки по цінах таких самих як продають гол. компанії.

4) Міняю гроші старокраєві на американьскі а американьскі на краєві як рівнож пересилаю гроші до всїх країв і держав сьвіта, по цінах найтанших і все належито виконуесь і як найскорше.

5) Провадж робітниче бюро, в котрім може як найбільше число робітників знайти роботу — так мущини як жінки.

Gabriel Dziadik, 130 Main St., Derby, Conn.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.	Голова від него ніколи не болить, бо есть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, ВО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

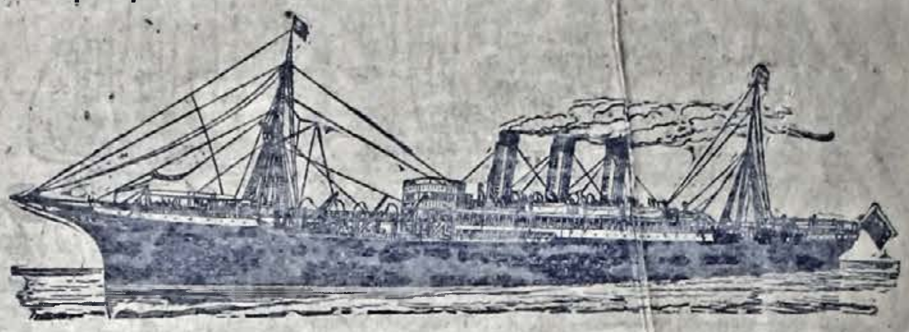
E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333. Night Call 4354.

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ

Заінкорпорований в Стейті Ню Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей запагоджує слідуючі справи:

1) Пересилає гроші до всіх країв і держав сьвіта по цінах можливо найтанших і як найскорше.

2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля, перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звісних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) Полагоджує справи військові, як: увільнене від асентирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. п.

5) Вирабляє пашпорти для ситизенів виїзджаючих до краю.

6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерти, невиплачена пейди і в других правних американьских справах.

7) Міняє гроші — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Кромі сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Ню Йорку а не суть обзнакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американьских і краєвих банків.

Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміґраційний Дім в Америці.

З поважанем

Дирекція: Г. Дзядик предс., А. Сабка місто-предс., К. Кирчів кас., С. Ядловский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Вироби брацкі, машлі, шапки, віднаки, хоругви, уніформи. Цінник і пробки висилає даром.

Можете писати до нас по руски, словеньски або польски.
R. H. MORGAN, 13 N. Main St., Shenandoah, Pa.

MERCHANTS NATIONAL BANK

Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.

Надвишка 120.000.00 дол.

Депозити висше пів міліона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів проценту своїм костумерам, котрі мають в нїм свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

РОЗКЛАД ЇЗДИ ШИФІВ.

Відход, з Ню Йорку.		День.	Корабель називає ся.	Їде до порту.	Коштує через воду.
Oct.	1	Вівтор.	Kaiser Wilhelm II.	Bremen	$33.00
„	2	Середа	Arkonia	Rotterdam	20.00
„	3	Четв.	Friedrich der Grosse	Bremen	25.00
„	5	Субота	Kroonland	Antwerpen	33.00
„	8	Вівтор.	Kronprinz Wilhelm	Bremen	25.00
„	9	Середа	Petersburg	Rotterdam	20.00
„	10	Четв.	Goeben	Bremen	25.00
„	12	Субота	Zeeland	Antwerpen	33.00
„	15	Вівтор.	Kronprincessin Cecilie	Bremen	33.00
„	16	Середа	Postdam	Rotterdam	33.00
„	17	Четв.	Korea	Rotterdam	20.00
„	17	Четв.	Main	Bremen	25.00
„	19	Субота	Finland	Antwerpen	33.00
„	22	Вівтор.	Kaiser Wilhelm der Grosse	Bremen	33.00
„	23	Середа	Smolensk	Rotterdam	20.00
„	24	Четв.	Barbarossa	Bremen	25.00
„	26	Субота	Vaterlad	Antwerpen	33.00
„	29	Вівтор.	Kaiser Wilhelm II.	Bremen	33.00
„	30	Середа	Estonia	Rotterdam	20.00
„	31	Четв.	Grosser Kurfuerst	Bremen	25.00

Прошу собі запамяти, що ціни майже кождого тиждня міняють ся, себто можуть бути дешевші або дорожші.

Хто їде до краю, а хоче щоби ми ему показали праву дорогу і завели его аж до ліжка на шифі нехай удає ся до „Свободи" під таким адресом:

R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

Хто хоче спровадити з краю брата, сестру або кого знакомого, нехай пришле нам належитість:

За колію з Кракова до води	$5.00.
За шифкарту через воду	$38.50.
Разом	$43.50.

Се є ціна найліпших шифів поспішних, що їдуть 7 день через воду. Дальше треба нам подати:

1) Імя і назвиско їдучого і докладний его адрес.
2) Кілько літ має, як також докладний адрес купуючого.

Діти від 1 — 12 років платять половину шифкарти, а діти меньше року $6.00.